

Aandachtspunten bij opmaken erkenningsakte

Let bij het bepalen of erkenning mogelijk is op de volgende punten:

1. Bepaal welk recht van toepassing is op de erkenning, artikel 10:95 BW lid 1. Als Nederlands recht van toepassing is, let dan op de voorwaarden die onder het kopje 'erkenning naar Nederlands recht' staan. Is ander recht van toepassing? Bepaal dan aan de hand van dat recht of erkenning mogelijk is.
2. Controleer **altijd** de geboorteakte, voordat je een erkenningsakte opmaakt. Als al twee ouders zijn opgenomen in de akte, kan **geen** erkenningsakte worden opgemaakt.
3. Controleer (in de BRP) de huwelijkse staat van de moeder en de erkenner. Was de moeder ten tijde van de geboorte gehuwd? Was de erkenner gehuwd? Mag een gehuwde man een kind van een andere vrouw erkennen volgens het recht van zijn nationaliteit?
4. Is toestemming van de moeder (en/of het kind) nodig? Kan vervangende toestemming van de rechtbank worden verzocht (artikel 10:95 lid 3 BW)? Weet je dit niet? Vraag dan altijd om toestemming van de moeder.
5. Verkrijgt het kind door de erkenning de nationaliteit van de erkenner?
6. Bepaal welk recht van toepassing is op de naam van het kind. Kunnen de ouders naamskeuze doen?
7. Overlegt de klant een uitspraak van de (Nederlandse) rechtbank waarin het ouderschap wordt ontkend en/of vastgesteld? Maak **geen** erkenningsakte op.
8. Overlegt de klant een vervangende toestemming voor de erkenning van de (Nederlandse) rechtbank let dan op dat deze in kracht van gewijsde is gegaan. Let ook op of er een uitspraak is gedaan over de geslachtsnaam. Staat dat er niet in dan is naamskeuze niet mogelijk!

Bij twijfel of vragen: neem contact op met ^{5.1.2.e} it@denhaag.nl.

Erkenning

Welk recht van toepassing is op de erkenning staat in artikel 10:95 lid 1 van het Burgerlijk Wetboek. Om te bepalen of erkenning mogelijk is bepaal je:

1. Welke nationaliteit de erkenner heeft en of op grond van dat recht erkenning mogelijk is;
2. Is erkenning niet mogelijk, dan bepaal je de gewone verblijfplaats van het kind en of op grond van dat recht erkenning mogelijk is;
3. Is erkenning niet mogelijk, dan bepaal je welke nationaliteit het kind heeft en of erkenning op grond van dat recht mogelijk is;
4. Is ook dan erkenning niet mogelijk, dan bepaal je de gewone verblijfplaats van de erkenner en of erkenning op grond van dat recht mogelijk is.

Op de akte van erkenning en de latere vermelding betreffende erkenning vermeld je welk recht van toepassing is op de erkenning.

Erkenning naar Nederlands recht

Naar Nederlands recht kunnen zowel een man als een vrouw een kind erkennen. Door de erkenning ontstaat een familierechtelijke betrekking tussen de erkenner en het kind. Een erkenning kan voor de geboorte (erkenning ongeboren vrucht), bij de geboorteaangifte of na de geboorte plaatsvinden.

Voorwaarden voor de erkenning naar Nederlands recht

- Er mag geen te nauwe verwantschap bestaan tussen de moeder en de erkenner. Een man mag bijvoorbeeld niet het kind van zijn zus, zijn moeder of oma erkennen **en**
- De erkenner moet tenminste 16 jaar zijn **en**
- Bij de erkenning van een kind jonger dan 16 jaar moet de moeder of vader (schriftelijk) toestemming geven voor de erkenning **en**
- Bij de erkenning van een kind vanaf 12 jaar moet ook het kind (schriftelijk) toestemming geven voor de erkenning **en**
- Het kind dat erkend wordt mag niet al twee ouders hebben **en**
- De erkenner die, vanwege zijn lichamelijke of geestelijke toestand, onder curatele staat, heeft voor de erkenning toestemming nodig van de rechtbank.

Als niet is voldaan aan de hierboven genoemde eisen, kan géén erkenning plaatsvinden. De erkenning is nietig en van rechtswege ongeldig. Er ontstaat dan ook geen familierechtelijke betrekking tussen de erkenner en het kind.

Werkinstructie erkenningsakte en latere vermelding betreffende erkenning

Toestemming

Of voor de erkenning toestemming van de moeder of het kind nodig is, wordt bepaald door het recht van de staat waarvan de moeder of het kind de nationaliteit bezit.

Naar Nederlands recht is voor de erkenning van een kind tot 16 jaar in ieder geval (schriftelijke) toestemming nodig van de andere ouder. Is het kind ouder dan 12? Dan is ook toestemming nodig van het kind. De toestemming van de moeder, vader of het kind kan worden gegeven bij het opmaken van de akte. Wil de moeder en/of het kind van 12 jaar en ouder geen toestemming geven voor de erkenning? Wijs dan op de mogelijkheid van vervangende toestemming door de rechtbank. De beoogde erkenner kan de rechtbank vragen toestemming te geven voor de erkenning.

Bij vervangende toestemming wordt alleen toestemming gegeven voor de erkenning, en **niet** voor de naam. Er kan dus geen naamskeuze worden gedaan door de erkenner.

Staat de erkenner, vanwege zijn lichamelijke of geestelijke toestand, onder curatele? Dan heeft de erkenner toestemming nodig van de rechtbank voor de erkenning. De erkenner moet daarom een uitspraak van de rechtbank overleggen waar die toestemming uit blijkt.

Staat de moeder die toestemming moet geven voor de erkenning onder curatele? Neem dan contact op met 5.12e@denhaag.nl.

Ingangsdatum familierechtelijke betrekking

Of een erkenning terugwerkt tot de geboorte en er daarom vanaf de geboorte een familierechtelijke betrekking bestaat tussen de erkenner en het kind, hangt af van het recht dat is toegepast op de erkenning.

Naar Nederlands recht heeft de erkenning rechtsgevolg vanaf het tijdstip waarop de erkenning is gedaan. Dit betekent dat de erkenning niet terugwerkt tot de geboorte en de familierechtelijke betrekking pas ingaat op de dag van de erkenning. De eventuele gevolgen voor het kind die aan de erkenning gekoppeld zijn (nationaliteit en naam) werken ook pas vanaf het moment van de erkenning.

Gevolgen voor de nationaliteit

Of het kind na de erkenning de nationaliteit verkrijgt van de erkenner, hangt af van het nationaliteitsrecht en het afstammingsrecht van de erkenner. Je gebruikt hiervoor het recht dat gold op het moment van de erkenning.

Of het kind de Nederlandse nationaliteit verkrijgt door de erkenning door een Nederlander is afhankelijk van het moment van de erkenning. Kijk voor de gevolgen van de erkenning voor de verkrijging van het Nederlanderschap in het Dashboard bij 'Overzicht erkenning en Nederlandse nationaliteit'.

Gevolgen voor de naam

Welke gevolgen de erkenning heeft voor de naam van het kind, is afhankelijk van de nationaliteit van het kind. Kijk dus eerst naar de nationaliteit van het kind! Als het kind de Nederlandse nationaliteit heeft of staatloos is, dan is Nederlands recht van toepassing op de naam. Heeft het kind de onbekende nationaliteit, maar wordt de nationaliteit vermoed, dan is het recht van de vermoedelijke nationaliteit van toepassing op de naam.

Voorbeelden

Heeft het kind de Nederlandse nationaliteit? Dan pas je Nederlands recht toe op de naam.

Heeft het kind de Australische nationaliteit? Dan pas je Australisch recht toe op de naam.

Heeft het kind de Nederlandse **en** de Australische nationaliteit? Dan pas je Nederlands recht toe op de naam.

Heeft het kind de onbekende nationaliteit, maar hebben de ouders vermoedelijk de Iraakse nationaliteit? Dan pas je Irakees recht toe op de naam. Let daarbij op de naamreeks.

Naar Nederlands recht houdt het kind de geslachtsnaam van de moeder, tenzij de moeder en de erkenner samen verklaren dat het kind de geslachtsnaam van de erkenner krijgt. De moeder en de erkenner kunnen deze keuze alleen maken voor het eerste kind. Volgende kinderen van de moeder en de erkenner krijgen automatisch de geslachtsnaam die het eerste kind heeft. Als de toestemming tot erkenning van een volgend kind door de rechtbank is afgegeven, krijgt dit volgende kind dezelfde geslachtsnaam als het eerste kind van dezelfde moeder en erkenner. Ook wanneer het eerste kind de geslachtsnaam van de erkenner draagt.

Werkinstructie erkenningsakte en latere vermelding betreffende erkenning

Let op: bovenstaande voorwaarden en gevolgen zijn alleen van toepassing op een erkenning waarop Nederlands recht van toepassing is. Is op de erkenning het recht van een andere staat van toepassing? Bepaal dan wat volgens die wet- en regelgeving de gevolgen zijn voor de erkenning.

Gerechtelijke vaststelling ouderschap

Het ouderschap kan op verzoek van de moeder of het kind door de rechtbank worden vastgesteld.

Vaststelling van het ouderschap kan niet als het kind al twee ouders heeft.

Het is mogelijk dat de rechtbank eerst een verzoek tot de ontkenning van het vaderschap gegrond verklaard en daarnaast het vaderschap van een andere man vaststelt. De ambtenaar van de burgerlijke stand krijgt een afschrift van de uitspraak van de rechtbank en voegt dan een latere vermelding betreffende de ontkenning en/of een latere vermelding betreffende de vaststelling van het vaderschap toe aan de geboorteakte. Maak dus **nooit** een erkenningsakte op. Vraag bij twijfel altijd advies.

Wanneer de geboorteakte van het kind niet is ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand in Nederland, wordt de vaststelling alleen verwerkt in de BRP.

Ingangsdatum familierechtelijke betrekking

Naar Nederlands recht werkt de ontkenning en de vaststelling van het ouderschap terug tot aan de geboorte. Dit betekent dat de ouder waarvan de ontkenning van het ouderschap gegrond is verklaard, nooit ouder van het kind is geweest. De ouder waarvan het ouderschap wordt vastgesteld is –met terugwerkende kracht– vanaf de geboorte ouder van het kind.

Gevolgen voor de nationaliteit

Of het kind na de vaststelling van het ouderschap de nationaliteit verkrijgt van die ouder, hangt af van het nationaliteitsrecht en het afstammingsrecht van die ouder.

Naar Nederlands recht verkrijgt het kind de Nederlandse nationaliteit, als het kind op de dag dat het ouderschap door de rechter is vastgesteld minderjarig was en de ouder Nederlander is op de dag dat de beschikking in kracht van gewijsde is gegaan en (hoger) beroep dus niet meer mogelijk is. Het Nederlanderschap van het kind werkt niet terug tot aan de geboorte, maar gaat pas in vanaf het moment dat de beschikking betreffende de vaststelling van het ouderschap in kracht van gewijsde is gegaan.

Gevolgen voor de naam

Welke gevolgen de vaststelling van het ouderschap heeft voor de naam van het kind, is afhankelijk van de nationaliteit van het kind. Als het kind de Nederlandse nationaliteit heeft of staatloos is, dan is Nederlands recht van toepassing op de naam. Heeft het kind de onbekende nationaliteit, maar wordt de nationaliteit vermoed, dan is het recht van de vermoedelijke nationaliteit van toepassing op de naam.

Als Nederlands recht van toepassing is op de naam, houdt het kind de geslachtsnaam van de moeder, tenzij de moeder en de persoon waarvan het ouderschap is vastgesteld gezamenlijk in de procedure tot vaststelling van het ouderschap verklaren dat het kind de geslachtsnaam van de andere ouder zal dragen. Uit de uitspraak moet dan wel blijken dat er naamskeuze is gedaan. Anders verandert de naam van het kind niet. Naamskeuze kan in het geval van een gerechtelijke vaststelling van het ouderschap dus alleen bij de rechtbank en niet bij de abs.